

Zákon č. 9/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd a jeho prováděcí předpisy. Vyhláška č. 274/1998 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv.

*Ing. Michaela Budňáková
Ministerstvo zemědělství České republiky
Těšnov 17, PRAHA 1, 117 05*

Zhodnocení platného právního stavu

hnojiv.

Zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd v plném znění, je účinný od 1. 9. 1998. (novela č. 308/200 Sb., č. 147/2002 Sb., č. 317/2004 Sb., č. 553/2005 Sb., úplné znění č. 461/2004). [Novela č. 9/2009 Sb.](#),

Vyhláška č. 474/2000 Sb., o stanovení požadavků na hnojiva (novela č. 401/2004 Sb., a [č. 271/2009 Sb.](#)),

Vyhláška č. 273/1998 Sb., o odběrech a chemických rozborech vzorků hnojiv (novela vyhláškou č. 475/2000 Sb.).

Vyhláška č. 274/2000 Sb., o skladování a používání hnojiv (novely č. 476 /2000 Sb., č. 473/2002 Sb., č. 399/2004 Sb., č. 91/2007 Sb. a [č. 353/2009 Sb.](#)).

Vyhláška č. 275/1998 Sb., o agrochemickém zkoušení zemědělských půd a zjišťování půdních vlastností lesních pozemků (novely č. 477/2000 Sb., a č. 400/2004 Sb.)

Vyhláška č. 257/2009 Sb., o používání sedimentů na zemědělské půdě nabyla účinnosti 1. září 2009

Novela zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, č.9/2009

Sb., řeší následující okruhy problémů.

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Změna a upřesnění terminologie: - úprava vymezení pojmu „hnojivo“: látka způsobilá poskytnout účinné množství živin pro výživu kulturních rostlin a lesních dřevin, pro udržení nebo zlepšení půdní úrodnosti a pro příznivé ovlivnění výnosu či kvality produkce“ dělí se na:

minerální hnojiva -jednosložková, vícesložková, se stop. živinami, vápenatá a hořečnatovápenatá, deklarované živiny jsou obsaženy ve formě minerál. látek

organická hnojiva -průmyslové komposty, digestáty z BPS živiny v org. formě.

organominerální hnojiva živiny jsou obsaženy v organické a minerální formě.

kapalná hnojiva hnojivo v suspenzi nebo roztoku

tekutá hnojiva statkové hnojivo s obsahem sušiny do 13 %

sedimentem- usazeniny na dně rybníků, vodních nádrží a vodních toků vznikající převážně usazováním erodovaných půdních částic.

statková hnojiva- hnojiva vznikající jako vedlejší produkty chovu hosp. zvířat nebo produkt při pěstování kulturních rostlin nejsou -li dále upravovány (chlévká mrva, hnůj, močůvka kejda, pevné výkaly a moč zanechané na pastvě, drůbeží trus, sláma, řepný chrást, silážní šťávy, zelené hnojení, tráva). Za úpravu se nepovažují přirozené procesy přeměn při skladování, mechanická separace kejdy a přidávání látek snižující ztráty živin.

Vyloučení duplicitních ustanovení v zákoně o hnojivech, která se týkají hnojiv ES ve vztahu k nařízení ES č.2003/2003 o hnojivech:

Skladování a používání hnojiv (§ 8 a 9) není nařízením ES č.2003/2003 upraveno, tudíž může být upraveno předpisem národním, zavedení efektivních kontrolních systémů a pokut (§ 12 až 14c) je citovaným nařízením členským zemím přímo uloženo.

Úprava podmínek registračního řízení:

Posuzování nebo přezkušování netypových hnojiv-§ 4 odst. 5 dosud musela být veškerá netypová hnojiva přezkušována, nové znění umožňuje, aby ÚKZÚZ uznal výsledky posouzení či přezkoušení jiných odborných stanovišť.

Drobné změny v rozhodnutí o registraci mohou být nově provedeny bez toho, aby muselo být vydáno zcela nové rozhodnutí o registraci.

Doba uvádění hnojiva na trh, je provedena proto, aby nebylo možné neúnosně dlouhou uvádět do oběhu hnojivo, které již není registrováno, ale má relativně dlouhou dobu trvanlivosti. Omezení této doby na 1 rok je dostatečné pro běžné doprodání zásob.

§ 3 a Ohlášení hnojiv a pomocných látek - Výrobce, dovozce nebo dodavatel, který hodlá uvést do oběhu hnojivo nebo typu uvedenému ve vyhlášce (474/2000 Sb.), je povinen před jeho prvním uvedením do oběhu v České republice **zaslat ústavu ohlášení o uvedení hnojiva nebo pomocné látky do oběhu** (písemný souhlas ústavu, v případě nedoručení souhlasu do 30 dnů platí, že byl souhlas udělen. **Souhlas ústavu je platný po dobu pěti let.** Ústav vede v elektronické podobě **databázi ohlášených osob**, databáze je veřejně přístupná způsobem umožňujícím dálkový přístup - **obdoba registru hnojiv.**

V § 9 odst. 4 - povinnost registrace organického hnojiva digestát - **neplatí, pokud je hnojivo vyrobeno výhradně ze statkových hnojiv, nebo objemných krmiv.**

V § 9 odst. 8 - povinnost zemědělských podnikatelů provést záznam do evidence do jednoho měsíce od použití hnojiva - nutné pro výkon kontrol, zejména s ohledem na kontrolu hospodaření ve zranitelných oblastech podle NV č. 103/2003 Sb. (Nitrátová směrnice) a systém kontrol „6-6“

Vyhláška o používání sedimentů z rybníků, vodních nádrží

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

a vodních toků na zemědělské půdě - ustanovení § 9

odst. 9 a 10 zákona o hnojivech, které zmocňují Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí stanovit vyhláškou podmínky a způsob používání sedimentů na zemědělské půdě.

§ 9 odst. 9 Ministerstvo stanoví vyhláškou:

- a) způsob používání hnojiv a pomocných látek na zemědělské půdě a lesních pozemcích,
- b) způsob vedení evidence o použití hnojiv, pomocných látek a upravených kalů,
- c) způsob hlášení o používání upravených kalů.

§ 9 odst. 10 MZe a MŽP stanoví vyhláškou podmínky a způsob používání sedimentů na zemědělské půdě, způsob vedení evidence o použití sedimentů, limitní hodnoty rizikových prvků a rizikových látek v sedimentu a v půdě, na kterou má být použit, požadovaný nejdéle

Novela vyhlášky č. 274/1998 Sb.,

o skladování a způsobu používání hnojiv

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

č. 353/2009 Sb.

§ 1 Skladování tuhých minerálních hnojiv

Doplňuje se odst. 4 „Na přechodnou dobu před použitím, nejdéle však na 3 měsíce, se mohou balená tuhá minerální hnojiva skladovat i na volných, vodohospodářsky zajištěných zpevněných plochách, přičemž se hnojiva umístí na palety a ochrání před povětrnostními vlivy.“

§ 2 Skladování hnojiv typu DA-bez změn.

§ 3 Skladování kapalných minerálních hnojiv

Doplňuje se odst. 4 „Na přechodnou dobu před použitím, nejdéle však na 3 měsíce, se mohou balená kapalná minerální hnojiva skladovat i na volných, vodohospodářsky zajištěných zpevněných plochách, přičemž se hnojiva ochrání před povětrnostními vlivy.“

§ 3a Skladování organických a organominerálních hnojiv

(1) **Kapalná organická a organominerální hnojiva** se skladují v nadzemních, popřípadě částečně zapuštěných nádržích nebo v zemních jímkách. Při provozu jímek musí být vyloučen přítok povrchových vod do jímky³).

(2) **Tuhá organická a organominerální hnojiva** se skladují na vodohospodářsky zabezpečených skladovacích plochách s vyloučením přítoku povrchových vod, doplněných sběrnou jímkou tekutého podílu.

(4) Na přechodnou dobu před použitím, nejdéle však na 3 měsíce, se mohou **balená tuhá nebo kapalná organická a organominerální hnojiva** skladovat i na volných, vodohospodářsky zajištěných zpevněných plochách, přičemž se hnojiva umístí na palety a ochrání před povětrnostními vlivy.

(5) **Organické hnojivo vyrobené pro vlastní účely** na zemědělské půdě jako faremní kompost ze statkových hnojiv, popřípadě z dalších rostlinných zbytků, může být před jeho použitím uloženo na zemědělské půdě nejdéle po dobu 24 měsíců.

§4 skladování statkových hnojiv

Odstavec 1 skladovací kapacita pro tuhá statková hnojiva - 6 měsíční skutečná produkce, to neplatí, pokud jsou hnojiva skladována na zemědělské půdě novela vylučuje možnost, aby zemědělský podnikatel skladoval neomezeně tuhá statková hnojiva „před použitím“ nová lhůta-maximálně dvacet čtyři měsíců.

Odstavec 2 skladovací kapacita pro tekutá statková hnojiva - 4 měsíční skutečná produkce u kejdy, 3 měsíční skutečná produkce u močůvky;

Odstavec 3 vyplývá z požadavku EK na určení prokazatelných způsobů stanovení produkce statkových hnojiv. Kromě přímého měření (hmotnost, objem) lze akceptovat i doložené odhady na základě výpočtů podle různých modelů (např. na základě spotřeby steliva, podle druhu a kategorie zvířat, jejich hmotnosti a užitkovosti nebo podle spotřeby krmiva).

Odstavec 4- umožňuje mít nižší skladovací kapacitu na hnojiva, pokud se prokáže, že bude doloženo uvádění hnojiv do oběhu - ne nižší než dva měsíce skutečné produkce !!!

§ 5 Používání hnojiv, statkových hnojiv, pomocných půdních látek, pomocných rostlinných přípravků a substrátů na zemědělské půdě a lesních pozemcích

odst. 1 -požadavek, aby hnojiva, pomocné půdní látky... nekontaminovaly povrchové vody, nebo sousední pozemky

odst. 3 umožňuje záměrnou nerovnoměrnost hnojení vzhledem k platným a připravovaným omezením hnojení v určených páslech okolo útvarů povrchových vod z titulu nařízení vlády č. 103/2003 Sb. (§ 12) a agroenvironmentálních opatření Programu rozvoje venkova.

odst. 4 Požadavek zapravení do 24 hodin se vztahuje na tekutá statková hnojiva a na kapalná organická hnojiva, např. digestát (typ 18.1.e). Požadavek zapravení do 48 hodin se vztahuje na tuhá statková hnojiva a na tuhá organická hnojiva.

§ 7 VEDENÍ EVIDENCE POUŽÍVÁNÍ HNOJIV

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

- *Povinnost vedení evidence hnojení předepisuje zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech.*
- *Evidence hnojení je vyžadována již od roku 1998.*
- *Podnikatelé v zemědělství a vlastníci lesních pozemků hospodařící na těchto pozemcích jsou povinni soustavně a řádně vést evidenci o hnojivech, statkových hnojivech,*
- *o pomocných látkách o upravených kalech použitých na zemědělské půdě.*
- *Evidence se vede o množství, druhu a době použití hnojiv, statkových hnojiv, pomocných látek a upravených kalů podle jednotlivých pozemků, plodin a let a uchovává se nejméně 7 let.*
- *Způsob vedení evidence o hnojení stanoví vyhláška č. 274/1998 Sb., příloha č. 1*
- *Vedení evidence hnojení je po vstupu ČR do EU jednou z podmínek pro obdržení přímých a plateb a dotací.*

VEDENÍ EVIDENCE POUŽÍVÁNÍ HNOJIV

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

§ 7 odst. 1 v evidenci se zaznamenávají údaje stanovené v příloze č. 1 formulace je navržena z důvodů umožnění vedení **různé formy evidence** a pro umožnění kontroly. Z tohoto důvodu je nutné požadovat dodržení uvedené lhůty provedení záznamu a dále požadovat, aby byla **evidována výměra pozemků (u žadatelů o dotaci výměra půdních bloků) a plocha pěstované plodiny.**

§ 7 odst. 2 Podle § 9 odst. 6 zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, se evidence hnojení „vede o množství, druhu a době použití hnojiv, statkových hnojiv a upravených kalů podle jednotlivých pozemků, plodin a let“. Podle § 2 zákona jsou statkovým hnojivem vedlejší produkty chovu hospodářských zvířat a pěstování rostlin. **Používáním statkových hnojiv se tedy rozumí nejen jejich technická aplikace, ale i ponechání sklíditelných rostlinných zbytků na pozemku nebo ponechání výkalů a moči hospodářskými zvířaty při pastvě nebo při jejich jiném pobytu na zemědělské půdě.**

§ 7a Způsob hlášení o používání upravených kalů

Vzor formuláře pro hlášení o používání upravených kalů je uveden v příloze č. 4.“

A ted' se ptejte vy ....

